

ФАКУЛЬТЕТ РОМАНСЬКОЇ
ФІЛОЛОГІЇ І ПЕРЕКЛАДУ

Кафедра іспанської і новогрецької філології
та перекладу

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Кафедра	іспанської і новогрецької філології та перекладу
Факультет	романської філології і перекладу
Викладач	доцент Бокова Поліна Михайлівна
Статус дисципліни³	вибіркова дисципліна професійної і практичної підготовки
Курс, семестр⁴	I курс, 2 семестр
Обсяг дисципліни у кредитах ЄКТС / загальна кількість годин	3 кредити ЄКТС; 90 год
Мова викладання	іспанська
Коротка анотація дисципліни (Що я вивчатиму?)	Навчання військового перекладу, зокрема особливостям військової термінології, має на меті інтегрувати найкращі досягнення методики викладання усного і письмового суспільно-політичного і науково-технічного перекладу, врахувати положення теорії мовної комунікації, психолінгвістики, базуватися на принципах лінгводидактики, оскільки на перший план виходить надзвичайно складне завдання – навчити студентів умінню не тільки адекватно передавати загальний зміст вихідних текстів різної тематики і стилів а й точно і грамотно перекладати специфічні військові

¹ Поряд з логотипом КНЛУ рекомендується вставляти логотип факультету.

² Спеціальність / спеціалізація / ОП зазначаються за наявності.

³ Обрати з: а) вибіркова дисципліна професійної і практичної підготовки; б) дисципліна вільного вибору студента; в) дисципліна українознавчого спрямування.

⁴ Крім дисциплін вільного вибору студентів.

СИЛАБУС

вибіркової навчальної дисципліни

«Особливості перекладу військової
термінології»

Спеціальність²: В11 Філологія

Спеціалізація: В11.051 Романські мови та літератури (переклад включно), перша – іспанська

Освітня програма: Сучасні лінгвістичні і перекладознавчі студії та міжкультурна комунікація (іспанська мова і друга іноземна мова)

	<p>поняття, терміни, скорочення, прецизійні слова в усному і письмовому мовленні.</p> <p>Завданнями навчальної дисципліни є вдосконалення мовно-комунікативної компетентності, підґрунтям якої є сформовані протягом попередніх років навчання україномовна та іншомовна (іспанська як перша іноземна мова) комунікативні компетентності, удосконалення спеціальних перекладацьких навичок і умінь (підстановки, переключення, трансформації, смислового розвитку, моторності, синхронізації слухового/візуального сприйняття і мовлення); набуття базових військово-спеціальних знань з основних напрямків воєнної політики, безпеки і оборони, структури збройних сил, воєнно-політичного і військово-технічного співробітництва, комплектування, військової освіти, проходження служби, бойового застосування, технічного оснащення; формування активного білінгвального (іспансько-українського) лексико-термінологічного мінімуму готових перекладацьких рішень в обсязі 1500 і 2300 одиниць на репродуктивному та рецептивному рівнях відповідн</p> <p>Предметом навчальної дисципліни є поглиблення знань теоретичних засад перекладознавства та особливостей інтерпретації і перекладу текстів військово-технічної тематики, особливості структури і змісту різних видів текстів військово-технічної тематики в іспанській і українській мовах, основи відображення в перекладі компонентів різних терміносистем.</p> <p>Зміст навчальної дисципліни розкривається в одному змістовому модулі, що передбачає вивчення особливостей перекладу спеціалізованих текстів військової тематики у контексті міжкультурної комунікації.</p>
<p>Мета вивчення дисципліни <i>(Чому це цікаво й потрібно вивчати?)</i></p>	<p>Мета вивчення навчальної дисципліни полягає у забезпеченні майбутніх перекладачів належною науково-практичною базою для здійснення перекладу спеціалізованих текстів військової тематики, вдосконалення фахової перекладацької та міжкультурної комунікативної компетентності</p>
<p>Результати навчання <i>(Чому я навчуся на цій дисципліні?)</i></p>	<p>Знати особливості системи мови, що вивчається (лексичні, граматичні, стилістичні) у професійному контексті на рівні, що є необхідними для перекладу текстів військово-технічної тематики, особливості перекладу текстів наукового і офіційно-ділового стилів, місце військового перекладу в системі науково-технічного перекладу, відмінність військового перекладу від інших видів науково-технічного перекладу (медичного, економічного тощо), особливості структури і змісту різних типів текстів військово-технічної тематики в іспанській і українській мовах, основи відображення в перекладі компонентів різних терміносистем</p>

	<p>Знати методи і прийоми досягнення еквівалентності в письмовому та усному перекладі, перекладацькі трансформації.</p> <p>Знати кліше і лексику, що обслуговує тексти військово-технічної тематики та їхні українські еквіваленти</p> <p>Вміти успішно долати підготовчий етап до здійснення перекладу, виконувати власне переклад і редагувати зроблений переклад текстів, що містять військово тематику</p> <p>Вміти відтворювати при перекладі тексти, що містять військово-технічну тематику враховуючи в перекладі їх структурні і змістовні особливості</p> <p>Вміти застосовувати на практиці отримані знання в конкретних ситуаціях міжкультурної взаємодії у процесі усного і писемного спілкування в академічному та професійному середовищі</p> <p>Здатність спілкуватися українською та іспанською мовами як усно, так і письмово у контексті міжкультурної комунікації</p> <p>Здатність аналізувати текст оригіналу, обґрунтовувати стандартні і нестандартні перекладацькі проблеми й обирати способи їхнього вирішення, що відповідають кожному конкретному акту комунікації</p> <p>Здатність використовувати методологічне, організаційне та правове підґрунтя, необхідне для здійснення роботи перекладача, її презентації та захисту інтелектуальної власності на її результати</p> <p>Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, самостійно здобувати, оцінювати та використовувати інформацію, володіти й оперувати інформаційними та комунікаційними технологіями відповідно до потреб перекладацької діяльності</p>
<p>Компетентності⁵ <i>(Яку сукупну користь я отримаю від вивчення цієї дисципліни?)</i></p>	<p>Загальні компетентності:</p> <p>ЗК 1 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК 2 Здатність бути критичним і самокритичним.</p> <p>ЗК 3 Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК 4 Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.</p> <p>ЗК 5 Здатність працювати в команді та автономно.</p> <p>ЗК 6 Здатність спілкуватися іноземними мовами.</p> <p>ЗК 7 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК 8 Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p>ЗК 9 Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.</p> <p>ЗК 10 Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).</p> <p>ЗК 11 Здатність проведення досліджень на належному рівні.</p> <p>ЗК 12 Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p>

⁵ Формуються у термінах знань / умінь / навичок / комунікації / автономності або в описі набутих м'яких навичок.

ЗК 13 Здатність цінувати та поважати різноманітність та мультикультурність світу й керуватися у своїй діяльності сучасними принципами толерантності, діалогу та співробітництва.

Соціально-особистісні компетентності:

- Здатність планувати діяльність і розподіляти в часі власні зусилля на самостійне виконання конкретних завдань;
- Здатність вдосконалювати відповідальність, дисциплінованість, стресостійкість.
- Здатність підтримувати самодисципліну, самокритичність, необхідні для професійної та наукової діяльності.

Фахові компетентності:

ФК 3 Здатність критично осмислювати історичні надбання та новітні досягнення філологічної науки.

ФК 6 Здатність застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації для вирішення професійних завдань.

ФК 7 Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень.

ФК 8 Усвідомлення ролі експресивних, емоційних, логічних засобів мови для досягнення запланованого прагматичного результату.

ФК 9 *Здатність до застосування на практиці загальнотеоретичних знань з перекладознавства, екстралінгвістичних перекладацьких навичок, морально-етичних норм і принципів професійної поведінки перекладача.*

ФК 10 *Здатність виконувати професійні завдання, пов'язані із забезпеченням усної та письмової комунікації шляхом здійснення перекладу текстів різного професійного спрямування.*

Предметні компетентності:

1. Знання і розуміння в предметній галузі:

- володіти проблематикою, термінологічним апаратом та методологією загальної теорії перекладу;
- знати способи досягнення еквівалентності при перекладі на лексичному, граматичному, стилістичному та прагматичному рівнях;
- знати та розуміти методологічне, організаційне та правове підґрунтя, необхідне для здійснення роботи перекладача, її презентації та захисту інтелектуальної власності на її результати;
- знати перекладацьку етику.

2. Когнітивні уміння і навички в предметній галузі:

- здатність чітко й виразно висловлювати думку, як усно так і на письмі;
- здатність розуміти на слух автентичні тексти іспанською мовою;
- здатність логічно мислити та здійснювати самоаналіз;
- здатність швидко та ефективно здійснювати

	<p>пошук термінів та перевіряти лінгвістичні та соціокультурні факти як мовою джерела, так і мовою перекладу;</p> <ul style="list-style-type: none"> • вміння аналізувати комунікативну ситуацію, автора тексту оригіналу та отримувача тексту перекладу як представників різних культур та вміння на основі такого аналізу організувати свою професійну діяльність; • вміння збагачувати фонові знання і вдосконалювати набуті техніки перекладу; • розвивати здатність планувати, організовувати, здійснювати та презентувати наукове теоретичне і прикладне дослідження в галузі філології та перекладознавства. <p>3. Практичні навички і творчі (складні уміння) у предметній галузі:</p> <ul style="list-style-type: none"> • вміння здійснювати перекладацький аналіз тексту та підготовку до перекладу, включаючи пошук інформації у довідковій та спеціальній літературі, а також у мережі Інтернет; • здатність використовувати екстралінгвістичну інформацію для здійснення якісного перекладу; • здатність виявляти жанрові, стильові, структурні й тематичні матричні складові тексту першотвору, що підлягають відтворенню при перекладі; • вміння обирати адекватну перекладацьку стратегію перекладу та обґрунтовувати її; • вміння застосовувати адекватні прийоми перекладу для досягнення еквівалентності тексту оригіналу та тексту перекладу лексичному, граматичному, стилістичному та прагматичному рівнях; • вирішувати перекладацькі проблеми в процесі перекладу; • вміння працювати з перекладацьким обладнанням. 												
<p>Види занять і їхній розподіл за годинами</p>	<p>Загальний обсяг (відповідно до робочого навчального плану) 90 год., у тому числі:</p> <p>лекції – год.</p> <p>практичні заняття – 30 год.</p> <p>консультації – год.</p> <p>самостійна робота – 60 год.</p>												
<p>Тематика (змістові модулі) навчальної дисципліни</p>	<p>Змістовий модуль 1.</p> <p>Переклад як особливий вид міжкультурної комунікації</p> <p>Тема 1 Військовий переклад і його специфіка. Основи національної, регіональної і світової безпеки..</p> <p>Тема 2. Збройні сили України і Іспанії. Термінологія і спеціалізований переклад</p>												
<p>Політика оцінювання (розподіл балів і критерії)</p>	<p>Семестрове оцінювання навчальних досягнень студентів з дисципліни має таку структуру:</p> <table border="1" data-bbox="790 1982 1519 2132"> <thead> <tr> <th>№ з/п</th> <th>Види навчальної діяльності студента</th> <th>Максимальна кількість балів</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Аудиторна навчальна робота.</td> <td>25</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Самостійна навчальна робота.</td> <td>25</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Модульна контрольна робота</td> <td>50</td> </tr> </tbody> </table>	№ з/п	Види навчальної діяльності студента	Максимальна кількість балів	1.	Аудиторна навчальна робота.	25	2.	Самостійна навчальна робота.	25	3.	Модульна контрольна робота	50
№ з/п	Види навчальної діяльності студента	Максимальна кількість балів											
1.	Аудиторна навчальна робота.	25											
2.	Самостійна навчальна робота.	25											
3.	Модульна контрольна робота	50											

Поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності студента (аудиторна та самостійна робота) здійснюється за накопичувальною системою, в 4-бальній шкалі – «відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»). Невиконання завдань самостійної роботи, невідвідування практичних занять позначаються «0».

Контроль виконання аудиторної роботи здійснюється у вигляді опитування в усній формі, яке проводиться на кожному практичному занятті та включає в себе відповідь на теоретичне питання з лекційного курсу та здійснення перекладу запропонованих текстів з іспанської мови на українську і навпаки з тематики, що вивчалась протягом курсу. Завдання самостійної роботи виконуються в письмовій формі. Однією з форм самостійної роботи є виконання індивідуальних завдань з перекладу текстів.

Критерії оцінювання аудиторної та самостійної навчальної роботи студента

Відповідь на теоретичне питання

Кількість балів	Зміст критеріїв оцінювання
5 «відмінно»	Студент вичерпано і повністю засвоїв теоретичний матеріал відповідних курсів (дає вичерпне визначення тих чи інших перекладознавчих категорій та перекладацьких прийомів) та вільно ілюструє вивчені мовні або перекладознавчі явища та закономірності практичними прикладами.
4 «добре»	Студент добре володіє теоретичними знаннями та без суттєвих труднощів ілюструє засвоєні мовні або перекладознавчі явища та закономірності практичними прикладами.
3 «задовільно»	Студент має певні прогалини у теоретичних знаннях з відповідних курсів та недостатньо ілюструє вивчені мовні або перекладознавчі явища та закономірності практичними прикладами.
2 «не задовільно»	Студент не оволодів теоретичними знаннями відповідних курсів та не може навести практичні приклади.

Перекладацький аналіз іспанською мовою та переклад на українську мову запропонованих текстів:

Кількість балів	Зміст критеріїв оцінювання
5 «відмінно»	Студент виконує еквівалентний переклад запропонованого тексту і демонструє високий рівень володіння теоретичним

	матеріалом, необхідним для здійснення перекладацького аналізу тексту. Допускаються 2-3 несуттєві помилки (орфографічні, граматичні та лексико-стилістичні).
4 «добре»	Студент виконує в цілому еквівалентний переклад запропонованого тексту, але допускає 5-6 несуттєвих помилок (орфографічні, граматичні та лексико-стилістичні). Студент добре володіє теоретичним матеріалом, необхідним для здійснення перекладацького аналізу тексту.
3 «задовільно»	Студент виконує переклад запропонованого тексту, в якому допускає помилки та пропуски (не більше 7-10 (орфографічних, граматичних та лексико-стилістичних)); студент демонструє поверхневий перекладацький аналіз тексту.
2 «не задовільно»	Студент демонструє відсутність умінь перекладу незнайомого тексту з іноземної мови на українську, тобто допускає багато пропусків та відхилень від змісту оригіналу, робить помилки, що спотворюють зміст тексту оригіналу. Студент не володіє теоретичним матеріалом, необхідним для здійснення перекладацького аналізу тексту.

Модульна контрольна робота є письмовою, складається із трьох практичних завдань, кожне з яких оцінюється певною кількістю балів. Отримані за кожне завдання модульної роботи бали трансформуються в загальну оцінку за модульну контрольну роботу за таблицею:

90% і більше	63 - 70 балів	5 (відмінно)
75% - 89%	53 - 62 балів	4 (добре)
50% - 74%	35 - 52 балів	3 (задовільно)
49% і менше	34 бали і менше	2 (незадовільно)

Оцінки трансформуються в **рейтинговий бал за МКР** у такий спосіб:

«відмінно»	50 балів
«добре»	40 балів
«задовільно»	30 балів
«незадовільно»	20 балів
неявка на МКР	0 балів

Семестровий рейтинговий бал є сумою рейтингового балу за роботу протягом семестру і рейтингового балу за МКР.

Підсумкове оцінювання навчальних досягнень

студентів з дисципліни здійснюється у формі **заліку**
Відмітка про **залік** «зараховано», «не зараховано» та оцінка в шкалі ЄКТС виставляється на підставі семестрового рейтингового балу студента за дисципліну таким чином:

90 – 100 балів	A
82 – 89 балів	B
74 – 81 бал	C
64 – 73 бали	D
60 – 63 бали	E
59 балів і нижче	FX.

Залік виставляється за результатами роботи студента впродовж усього семестру і не передбачає додаткових заходів оцінювання для успішних студентів. Таким чином студенти, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни **60 і вище**, отримують відмітку про залік «зараховано» і відповідну оцінку в шкалі ЄКТС без складання заліку.

Студенти, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни **59 і нижче**, складають залік і в разі успішного складання їм виставляється відмітка про залік «зараховано» в національній шкалі, а в шкалі ЄКТС – E та бал 60.

Пререквізити (передумови вивчення дисципліни)

Знати особливості системи мови, що вивчається (лексичні, граматичні, стилістичні) у професійному контексті на рівні, що є необхідними для перекладу текстів військово-технічної тематики, особливості перекладу текстів наукового і офіційно-ділового стилів, місце військового перекладу в системі науково-технічного перекладу, відмінність військового перекладу від інших видів науково-технічного перекладу (медичного, економічного тощо), особливості структури і змісту різних типів текстів військово-технічної тематики в іспанській і українській мовах, основи відображення в перекладі компонентів різних терміносистем

Вміти перекладати з іспанської мови на українську та з української мови на іспанську тексти військово-технічної тематики враховуючи в перекладі їх структурні і змістовні особливості.

Володіти практичними навичками анотаційного і реферативного перекладу текстів військово-технічної тематики, навичками пошуку словникових і фразеологічних відповідників мовним одиницям військово-технічної тематики, навичками розшифровки і перекладу поширених військово-технічних аббревіатур.

Навчально-методичне й інформаційне забезпечення

Основна (базова) література

1. Балабін В. В. (2018) Теоретичні засади військового перекладу в Україні: монографія. Київ: Логос.
2. Зайцева М.О. (2013) Особливості перекладу термінів на військову тематику. Науковий часопис НПУ ім. М.П. Драгоманова. Випуск 10. С. 96–102
3. Абабілова Н. М., Білокамінська В. Л. (2015) Особливості перекладу термінів українською мовою / Н. М. Абабілова, В. Л. Білокамінська // Молодий вчений. – Херсон, – № 2

	<p>(17). – С. 126–128.</p> <p>4. Кияк Т.Р., Д'яков А.С., Куделько З.Б, (2000) Основи термінотворення. - Київ: Наукова думка</p> <p>5. Д'яков А.С. (2000) Основи тер-мінотворення: Семантичні та соціолінгвістичні аспекти / А.С. Д'яков, Т.Р. Кияк, З.Б. Куделько. – К. : КМ Academia</p> <p>6. Циткіна Ф.О. (2003) Термінологія й переклад / Ф.О. Циткіна– Львів : ВЛІ</p> <p style="text-align: center;">Додаткова література</p> <p>1.Зарицький М. С. (2004) Актуальні проблеми українського термінознавства: Підручник для студ. вищих навч. закл. / Національний технічний ун-т України "Київський політехнічний ін-т". — К.: Політехніка; ТОВ "Фірма "Періодика",— 124 с.</p> <p>2.Панько Т. І., Кочан І. М., Мацюк Г. П. (1994.)Українське термінознавство. — Л.: Вид-во “Світ”,</p> <p>3.Д'яков А. С., Кияк Т. Р., Куделько З. Б. (2000) Основи термінотворення. Семантичні та соціолінгвістичні аспекти. К.: Академія,</p> <p>4.Копильна, О. М. (2019). Практика реферативного перекладу. К.: Ліра-К.</p> <p>6.Arrés, Eugenia, Yborra, Juan, Castillo, Fernando. (2021). Luces, cámara y... traducción audiovisual: Guía para futuros traductores audiovisuales. Madrid: Editorial Pie de Página.</p> <p>7.Cardero Ana María (2004) Lingüística y terminología.- México: La Universidad nacional autónoma de México.</p> <p>8..Oliver González, Antoni. (2016) Herramientas tecnológicas para traductores. Barcelona: Editorial UOC.</p> <p>9..Pym, Anthony (2016). Teorías contemporáneas de la traducción. Tarragona: Intercultural Studies Group.</p> <p style="text-align: center;">Інформаційні ресурси в Інтернеті</p> <p>https://www.rae.es/</p> <p>www.cervantes.es/</p> <p>http://www.elpais.com/</p> <p>http://www.elmundo.es/</p> <p>http://biglib.com.ua</p> <p>http://www.elcastellano.org</p> <p>https://www.rincondelvago.com/</p> <p>https://www.coloquial.es/</p> <p>http://www.spain.sc/</p> <p>https://www.spain.info/es/sobre_espanha</p> <p>https://es.wikipedia.org/</p> <p>https://www.academia.edu/</p> <p>https://www.educacionyfp.gob.es/reinounido/publicaciones-materiales/material-didactico.html</p> <p>https://orcit.eu/resources-shelf-es/story_html5.html</p> <p>https://webgate.ec.europa.eu/sr/search-speeches?language</p>
<p>Форми і способи поточного та семестрового контролю</p>	<p>– семестрове оцінювання:</p> <p>1) усне опитування;</p> <p>2) здійснення перекладу запропонованих текстів;</p> <p>4) виконання індивідуальних завдань з тематики, відведеної на самостійне опрацювання.</p> <p>– підсумкове оцінювання: залік</p> <p>– умови допуску до семестрового заліку:</p> <p>1) виконання МКР з дисципліни;</p> <p>2) відпрацювання пропущених занять.</p>

Затверджено на засіданні кафедри іспанської і новогрецької філології та перекладу, протокол № 15 від «21» червня 2024 р.

Завідувачка кафедри Олена ЗАЛІСНОВА

Перезатверджено на засіданні кафедри іспанської і новогрецької філології та перекладу, протокол № 8 від «20» березня 2025 р

Завідувачка кафедри Олена ЗАЛІСНОВА

Перезатверджено на засіданні кафедри іспанської і новогрецької філології та перекладу, протокол № 10 від «30» березня 2026 р

Завідувачка кафедри Олена ЗАЛІСНОВА

Примітка: форма силабусу може змінюватися / коригуватися залежно від потреб опису конкретної дисципліни (наприклад, можна вставляти табличний матеріал для опису окремих позицій).